

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: Kž-84/04

Brčko, 03.09.2004.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od predsjednika suda Damjana Kaurinovića, kao predsjednika vijeća, sudija Dragane Tešić i Ruže Gligorević, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Olge Antolović, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog D. V. sina M. iz B., zbog krivičnog djela nesavjestan rad u službi iz člana 381. stav 1. Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 10/03), odlučujući o žalbi branioca optuženog, S. M. advokata iz B., izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp-33/04 od 14.05.2004.godine, na javnoj sjednici održanoj u prisustvu Zamjenika javnog tužioca Amele Mustafić i optuženog D. V., donio je 03.09.2004.godine i javno objavio

P R E S U D U

Žalba branioca optuženog D. V. se uvažava i presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp-33/04 od 14.05.2004. godine preinačava, tako što se optuženi D. V. na osnovu člana 284. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine

OSLOBAĐA OD OPTUŽBE

Da je:

Dana 25.09.2001.godine u B., radeći na mjestu zemljišnoknjižnog referenta u Zemljišnoknjižnom uredu Osnovnog suda B., po službenoj dužnosti, za potrebe postupka u ostavinskom predmetu Osnovnog suda B. iza umrlog A. N. iz B. broj O-315/01-IV, sačinio zemljišnoknjižni izvadak z.k. uloška br.182 k.o. B., a da pri tome suprotno odredbi člana 9. Pravnih pravila Zakona o unutrašnjem uređenju, osnivanju i ispravljanju zemljišnih knjiga iz 1930. godine i tačke 24. alineje 9. Uputstva o zemljišnoknjižnim upisima nacionalizovanih najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, broj 49/59), u vlasnički list navedenog uloška nije unio sve postojeće upise iz zemljišne knjige, odnosno nije učinio vidljivom upisanu zabilježbu zabrane otuđenja pod rednim brojem 20. tačka b. lista predmetnog uloška, koji je postao društvena svojina, već samo upis sa pravom vlasništva iza umrlog N., te je na osnovu tako popunjenog izvadka u ostavinskom predmetu doneseno rješenje o nasljeđivanju broj O-315/01-IV od 26.09.2001.godine, kojim je kćerki umrlog D. N. – R. uručeno svih 1/1 dijela nekretnina - zgrade upisane u z.k. ulošku broj 182 k.o. B., koje je kasnije proknjiženo kroz zemljišne knjige, iako je na posebnom dijelu zgrade

upisane u A listu pod rednim brojem II postojala zabrana otuđenja, a koji dio je po osnovu rješenja Narodnog odbora Opštine B. broj 201/59 od 23. novembra 1959. godine postao društvena svojina, te je na taj način kršenjem Zakona povrijedio prava Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koja su na osnovu navedene zabrane bila ustanovljena u njegovu korist,

čime bi počinio krivično djelo nesavjesnog rada u službi iz člana 381 stav 1 Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Braniocu optuženog S. M., advokatu iz B., na ime nužnih izdataka i nagrade dosuđuju se troškovi u iznosu od 1.305,00 KM koji će se isplatiti iz budžetskih sredstava u roku od 15 dana.

Oštećeni se sa imovinskopравnim zahtjevom upućuje na parnicu.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj Kp-33/04 od 14.05.2004. godine oglašen je krivim D. V. da je radnjama opisanim u izreci prvostepene presude počinio krivično djelo nesavjesnog rada u službi iz člana 381. stav 1. Krivičnog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ Brčko Distrikta BiH) za koje ga je sud primjenom odredaba članova 42., 43. i 49. KZ Brčko Distrikta BiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) mjeseca. Navedenom presudom optuženi je obavezan na plaćanje troškova krivičnog postupka u znosu od 162,00 KM i paušala za rad suda u iznosu od 100,00 KM.

Na osnovu člana 198 stav 3 Zakona o krivičnom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a Brčko Distrikta BiH) oštećeni Brčko Distrikt BiH je sa imovinskopравnim zahtjevom upućen na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu je u zakonskom roku izjavio branilac optuženog zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni i imovinskopравnom zahtjevu. Predlaže da Apelacioni sud Brčko Distrikta BiH žalbu uvaži i preinači prvostepenu presudu, tako što će optuženog osloboditi od optužbe uz obavezu naknade traženih troškova krivičnog postupka, ili da prvostepenu presudu ukine i odredi održavanje glavnog pretresa.

U pismeno datom odgovoru na žalbu branioca optuženog Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH istaklo je da su navodi žalbe branioca optuženog u cjelosti neosnovani te predložilo da se ista kao neosnovana odbije.

Na javnoj sjednici koja je održana pred vijećem Apelacionog suda Brčko Distrikta BiH 31.08.2004. godine, branilac optuženog i optuženi su ostali pri navodima i prijedlozima iz žalbe, dok je Javno tužilaštvo Brčko Distrikta BiH ostalo pri navodima i prijedlogu iz pismeno datog odgovora na žalbu.

Ovaj sud je u smislu odredaba člana 306. ZKP-a Brčko Distrikta BiH ispitao prvostepenu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbom te odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Optuženi D. V. je dana 25.09.2001.godine za potrebe ostavinskog postupka izdao zemljišnoknjižni izvadak broj 182 k.o. B., a što nesporno proizilazi iz stanja stvari u ovom krivičnom predmetu. U navedeni zemljišnoknjižni izvadak, u A popisni list upisao je vrstu nekretnina i to kao zemljišnoknjižno tijelo I parcelu 17/301 površine 158 m² označenu kao kućište, a kao zemljišnoknjižno tijelo II objekat odnosno zgradu na toj parceli. U vlasnički B list navedenog izvataka uneseni su podaci o vlasništvu, tako da je upisano da je zemljište u A I popisnom listu društvena svojina sa dijelom 1/1, a da je vlasnik zgrade u A II popisnom listu A.-M.-N.-B. sa dijelom 1/1 (ostavilac u predmetnom ostavinskom postupku). U C teretnom listu upisano je da je korisnik zemljišta pod zgradom i zemljišta koje služi za redovnu upotrebu zgrade sopstvenik zgrade u A II listu. Na ovakav način popunjen zemljišnoknjižni izvadak dostavljen je ostavinskom sudu, koji je zaostavštinu iza umrlog A. N. rješenjem o nasljeđivanju broj O-315/01-IV od 26.09.2001. godine, a koju između ostalog čine i nekretnine iz predmetnog zemljišnoknjižnog izvataka, uručio na osnovu zakona o nasljeđivanju kćerki umrlog.

Optuženom je stavljeno na teret da je dostavljajući ostavinskom sudu ovako popunjen zemljišnoknjižni izvadak, postupio suprotno odredbi člana 9. pravnih pravila Zakona o unutrašnjem uređenju, osnivanju i ispravljanju zemljišnih knjiga iz 1930. godine i tačke 24. alineje 9. Uputstva o zemljišnoknjižnim upisima nacionalizovanih najamnih zgrada i građevinskog zemljišta („Službeni list FNRJ“, broj 49/59), jer u isti nije upisao sve postojeće upise iz zemljišne knjige odnosno nije učinio vidljivom upisanu zabilježbu zabrane otuđenja.

Krivično djelo nesavjesnog rada u službi, koje je optuženom stavljeno na teret, čini službeno lice koje povredom zakona, drugog propisa ili opšteg akta ili propuštanjem dužnosti nadzora, očigledno nesavjesno postupi u obavljanju dužnosti čime teško povrijedi pravo drugoga ili prouzrokuje nastupanje imovinske štete. Optuženi je, prema navodima iz izreke prvostepene presude, povredom zakona očigledno nesavjesno postupio i teško povrijedio prava drugoga u konkretnom slučaju prava Brčko Distrikta BiH, u čiju korist je zabrana otuđenja poslovnih prostorija konstituisana. Nesavjesno postupanje ogleda se u „propustu“ optuženog da u zemljišnoknjižni izvadak, za potrebe ostavinskog postupka, unese zabilježbu zabrane otuđenja posebnog dijela zgrade upisane u A listu pod II (na parceli 17/301) i to tri poslovne prostorije koje se nalaze u navedenoj zgradi. Radi se o poslovnim prostorijama koje su ostaviocu rješenjem Komisije za nacionalizaciju broj 201/59 od 23.11.1959. godine nacionalizovane i za koje je rješenjem Opštinskog suda u Brčkom broj Dn-2347/67 od 19.12.1967. godine upisana zabrana otuđenja.

Neunošenje navedene zabrane otuđenja u zemljišnoknjižni izvadak koji je optuženi izdao za potrebe ostavinskog postupka, prvostepeni sud ocjenjuje kao povredu člana 9. Zakona o unutrašnjem uređenju, osnivanju i ispravljanju zemljišnih knjiga i tačke 24. alineje 9. Uputstva o zemljišnoknjižnim upisima nacionalizovanih najamnih zgrada i građevinskog zemljišta.

Međutim, članom 9. Zakona o uređenju, osnivanju i ispravljanju zemljišnih knjiga određeno je koji podaci se unose u vlasnički list zemljišnoknjižnog uloška, a ne i podaci koje treba da sadrži zemljišnoknjižni izvadak za potrebe ostavinskog postupka. Prema izjavama saslušanih svjedoka D. T., S. Ć. i K. G., a koji su službenici zemljišnoknjižnog ureda, ne postoje posebna pravila kojima se reguliše šta treba da sadrži zemljišnoknjižni izvadak. Ono što je nesporno, a što je za konkretni slučaj bitno, to je da nijednim pravnim propisom nije određena sadržina zemljišnoknjižnog izvataka. Takođe je nesporno da donošenjem navedenog ostavinskog rješenja i njegovim provođenjem kroz zemljišne knjige nije postupljeno suprotno upisanoj zabrani otuđenja navedenih nekretnina, jer one prelaskom sa ostavioca na njegove nasljednike nisu otuđene nego je samo, kako to osnovano žalba branioca optuženog navodi, rješenjem o nasljedjivanju koje je deklarativnog karaktera, zaostavština uručena nasljednici umrlog.

Dužnost zemljišnoknjižnog referenta, u smislu navedenih odredaba Zakona o unutrašnjem uređenju, osnivanju i ispravljanju zemljišnih knjiga, je da u vlastovnici (B listu) zemljišnih knjiga učini vidljivom zabranu otuđenja nekretnina na koji način se ostvaruje princip javnosti zemljišnih knjiga. Samim donošenjem rješenja o nasljeđivanju, a koje bi bilo doneseno i da je zabrana otuđenja upisana u zemljišnoknjižni izvadak koji je korišten u ostavinskom postupku, nije nastupila povreda prava Brčko Distrikta BiH. Zabilježba zabrane otuđenja je i dalje ostala u B vlasničkom listu, dakle „vidljiva“ za treća lica. Donošenje rješenja o nasljeđivanju i uručivanje zaostavštine koju čine i navedene nekretnine nasljednici umrlog ne može se smatrati otuđenjem navedenih nekretnina.

To dalje znači da u radnjama optuženog D. V. nema obilježja krivičnog djela nesavjesnog rada u službi iz člana 381. stav 1. KZ Brčko Distrikta BiH. Kao prvo, nema povrede zakona (kao jednog od alternativno određenih načina izvršenja ovog krivičnog djela za koji se optužnica opredjelila). Optuženi D. V., neunošenjem zabilježbe zabrane otuđenja u zemljišnoknjižni izvadak za potrebe ostavinskog postupka, nije povrijedio član 9. Zakona o unutrašnjem uređenju, osnivanju i ispravljanju zemljišnih knjiga jer je istim propisano koji podaci se unose u vlasnički list zemljišnoknjižnog uloška, a ne podaci koje se unose u zemljišnoknjižni izvadak. Takođe, nije postupio suprotno ni tački 24. alineje 9. Uputstva o zemljišnoknjižnim upisima nacionalizovanih najamnih zgrada i građevinskog zemljišta kojom se propisuje da se upis zabrane otuđenja poslovne prostorije odnosno zgrade unosi u vlasnički list zemljišnoknjižnog uloška, obzirom da je ova zabrana u vlasnički list upisana još 1967. godine na osnovu rješenja Opštinskog suda broj Dn-2347/67 od 19.12.1967. godine.

Optuženi je znao da se zemljišnoknjižni izvadak broj 182 k.o. B. izdaje za potrebe ostavinskog postupka po službenoj dužnosti, što je i upisao u knjigu naručenih izvadaka pod rednim brojem 3088/2001. Izdavanjem pomenutog zemljišnoknjižnog izvataka optuženi nije odstupio od dotadašnje prakse da se za potrebe ostavinskog postupka u izvadak unose podaci o nekretninama iz A popisnog lista i podaci o pravima svojine ili susvojine koje ostavilac ima na tim nekretninama iz B vlasničkog lista. Takvu praksu potvrđuju zemljišnoknjižni izvatici koji se odnose na iste nekretnine izdati i potpisani od drugih službenika gruntovnice, a u koje takođe nije unijeta postojeća zabrana otuđenja čime se samo potvrđuje da u radnjama optuženog nema očigledno nesavjesnog postupanja u obavljanju službene dužnosti. Na kraju,

radnjama optuženog nije došlo do povrede prava Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, jer nasljeđivanjem nekretnina od strane nasljednice na osnovu rješenja o nasljeđivanju broj O-315/01-IV od 26.09.2001. godine kao i provođenjem rješenja kroz zemljišne knjige, nije postupljeno protivno zabilježbi zabrane otuđenja navedenih nekretnina. Naknadna sudbina navedenih nekretnina, njihova prodaja od strane nasljednice, te provođenje kupoprodajnog ugovora kroz zemljišne knjige su radnje koje su mogle pravo drugog teško povrijediti ili nanijeti imovinsku štetu, ali nisu izvršene od strane optuženog. Prema tome, u radnjama optuženog nema očito nesavjesnog postupanja u obavljanju službene dužnosti jer istim nije povrijeđen zakon, niti drugi propis ili opšti akt, niti je nastupila štetna posljedica u vidu teške povrede prava drugoga. Stoga se osnovano žalbom branioca optuženog ukazuje da je prvostepeni sud povrijedio krivični zakon na štetu optuženog kada je istog oglosio krivim i osudio na kaznu zatvora za krivično djelo iz člana 381. stav 1. KZ Brčko Distrikta BiH.

Odluka o troškovima krivičnog postupka zasniva se na odredbama člana 189. stav 1. ZKP-a Brčko Distrikta BiH i čine je nagrada za zastupanja na pet ročišta i nagrada za vrijeme u iznosu od 875,00 KM, troškovi odsustva iz kancelarije branioca optuženog u iznosu od 80,00 KM, nagrada za sastavljanje žalbe u iznosu 210,00 KM i nagrada za pristup na javnu sjednicu u iznosu od 140,00 KM odnosno ukupno 1.305,00 KM po Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata RS („Službeni glasnik RS“, broj 45/00). Zahtjevu za naknadu troškova postupka u preostalom iznosu do traženih 2.050,00 KM sud nije udovoljio jer isti nije u skladu sa odredbama navedene advokatske tarife, konkretno sa Tar. br. 1. (za krivično djelo koje je predmet ovog postupka zapriječena je kazna zatvora do tri godine).

Oštećeni je sa imovinskopravnim zahtjevom upućen na parnicu u skladu sa odredbama člana 198. stav 4. ZKP-a Brčko Distrikta BiH, jer je sud donio presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe.

Kako je na utvrđeno činjenično stanje, po pravilnoj primjeni zakona, prvostepeni sud trebao donijeti drugačiju presudu, to je ovaj sud žalbu branioca uvažio te odlučio kao u izreci ove presude, na osnovu člana 314. stav 1. ZKP-a Brčko Distrikta BiH, jer radnje za koje se optuženi optužuje po zakonu nisu krivično djelo (član 284. tačka a) ZKP-a Brčko Distrikta BiH).

ZAPISNIČAR,

Olga Antolović

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović